

CNSAS,
Directia Cercetare, Expozitii, Publicatii

I.S.J.PRAHOVA
102/BI/17 august 1971

copie
1 ex.pt.C.S.S.Dir.I-a

206 201

00121.627 p.09.901
10

NOTA INFORMATIVA

Sursa vă informează :

Încă de la ultima întâlnire avută cu COPOSU CORNEL în ziua de 5 august a.c., rămăsese stabilit ca duminică 8 august sau cel mai tîrziu în ziua de 15 august a.c., să facem o plimbare la Oltenița.

In ziua de 14 august, la orele 16, COPOSU a telefonat sursei să vină la București în ziua de 15 august pentru proiectul stabilit.

In ziua de 15 august, sursa împreună cu soția au mers la București pentru a-l lua pe COPOSU CORNEL. Aci, COPOSU ne-a comunicat că între timp s-a schimbat planul în sensul că propune să mergem la Bran unde se află la odihnă N. CARANDINO, să petrecem o după amiază cu el. Totodată COPOSU a spus sursei că și-a permis să invite și o prietenă a sa și anume o doamnă ECATERINA POPESCU, cercetător biolog în domeniul piscicol, care este șefa stațiunii piscicole de la Nucet din jud. Dîmbovița.

Este bine înțeles că am acceptat propunerea.

Am luat-o pe ECATERINA POPESCU de la domiciliu din str. Boteanu și am pornit spre Bran.

In primele discuții, COPOSU a spus că s-a gîndit la CARANDINO deoarece este bine cunoscut și sursei și în special pentru faptul că îl apreciază enorm, atât pentru calitățile sale intelectuale cît și pentru caracterul său deosebit.

Este -de altfel- un prieten nedespărțit al său cu care este aproape tot timpul împreună. COPOSU ne-a mai spus că amicul său CARANDINO, este la Bran pentru a-și scri memorii în legătură cu teatrul și stă la Casa de Creătore a scriitorilor pe soseaua mare la Nr. 450.

Am ajuns la Bran la orele 15 și spre regretul tuturor, am aflat că N. CARANDINO a plecat dimineață într-o plimbare spre Sibiu cu o mașină.

COPOSU a propus atunci să facem o vizită unor prieteni ai săi din Zărnești și anume la familia TOMAS, unde speră să găsească pe un bun amic Dr. GOGONEA, fost deputat PNT și fost deținut în 1952.

Am plecat spre Zărnești și am făcut vizita acestă. Nu l-am găsit nici pe Dr. GOGONEA, însă am găsit un inginer GICA PETRESCU căsătorit cu una din fiicele D-nei TOMAS, pe D-na TOMAS și încă o fiică a acesteia. Am înțeles din discuții că D-na TOMAS este o bună prietenă a mamei lui COPOSU și aci am putut constata că erau cunoștințe vechi cu toții. Nu s-a discutat nimic deosebit, ci numai probleme familiare.

De la Zărnești am placat spre Brașov unde am luat masa la restaurantul Postăvarul și apoi am plecat spre București, unde am ajuns la orele 22, iar de aci sursa împreună cu soția ne-am reîntors la Ploiești.

Pe drum, s-au făcut o serie de discuții pe care sursa le va relata în ordinea în care s-au succedat.

In anul 1968, într-o dimineată, fiind la săn-tier, COPOSU s-a trezit cu doi indivizi veniți cu mașină Ceașcă care i-au transmis o invitație din partea lui DUMITRU POPESCU

de identificat

477

207
...2..

să vină la Comitetul Central. Pe mine, care nu mă sperie nimic - a spus COPOSU - m-a făcut să-i întreb din curiozitate dacă nu sănt cumva de la securitate. Aceștia însă, de o poliție deosebită, au spus că sănt activiști și au vrut să se legitimeze la care COPOSU a spus să n-o facă. Ajuns la DUMITRU POPESCU, acesta cu o manieră deosebită de mare sehor, i-a spus că și-a permis să-l deranjeze deoarece el fiind una din "rara avis" a celor ce au făcut și trăit 24 august 1944, i-ar putea ajuta să reconstituie evenimentele ceas cu ceas.

COPOSU l-a caracterizat pe DUMITRU POPESCU drept un individ deosebit. Perfect amfitrion, cult, perfect informat și foarte intelligent.

Din prima dată COPOSU i-a spus că poate din cauză anilor petrecuți în penitenciare, memoria sa l-a părăsit dar i-a indicat dosarele de la Preșidenție și Statul Major unde evenimentele au fost consemnate minut cu minut.

DUMITRU POPESCU i-a replicat că tocmai aci este tragedia că aceste dosare au dispărut, fapt pentru care și-a permis să-l deranjeze și este sigur că nu vor mai fi niciodată în posesia noastră.

COPOSU a spus în continuare că a discutat de mai multe ori cu POPESCU DUMITRU cînd a abordat și problema unirii Transilvaniei din 1918 deoarece în 1968 urma să se sărbătoresc că cu un fast deosebit semi centenarul unirii, fapt care a fost însă estompat de evenimentele din Cehoslovacia.

Referitor la această problemă, COPOSU a trecut la relațiile sale cu ungurii, spunând că cel puțin 50% din suferințele sale se datorează influențelor acestora, care în 1952 garniseau bine toate organele din Ardeal și în special din securitate.

Încă din 1938, ungurii își au declarat vîndetă și de atunci și cei din țară și cei din străinătate nu l-au pierdut din obiectiv. Totul s-a petrecut în următoarele împrejurări:

In vara lui 1938, s-a organizat la Budapesta o jamboree internațională a cercetașilor care a avut sediul în orașul Gödöllő lîngă Budapesta, o stațiune climaterică cu multă rezonanță în acea țară.

Cu ocazia acestei jamboree, o asociație feminină ungară, sub patronajul Sfintei Fecioare Maria, a publicat un manifest apel către tinerele fete din Ungaria, în care le invita să fie prezente fiecare în cîte un cort de cercetaș să-i facă pe acești străini cînd or pleca, să ducă cu ei amintirea temperamentului ungar și al deliciilor femeiești. Bine înțeles că manifestul a găsit rezonanță printre tinere. Totul s-a desfășurat aşa cum propunea cuvioasa asociație și în jamboree a început un desmat și o prostituție care a făcut autoritățile să intervină. S-au retras cu grija afișele, plătindu-se de guvern sume importante, societatea de femei a fost admonestată, însă un astfel de manifest a fost adus lui MANIU care i-a cerut imediat lui COPOSU să-l publice în presa noastră și să-l trimite și în străinătate ca model de propagandă revizionistă.

A fost o campanie scurtă dar reușită din partea noastră, făcută sub numele său (al lui Coposu).

Personalități din Ungaria au intervenit pe lîngă MANIU să inceteze campania, dar acesta a refuzat și consecința a fost că el, -COPOSU- a fost considerat autorul acestei campanii care i-a produs mari neplăceri, în special în perioada detenției cînd a simțit mîna ungurilor în suferințele sale.

Vorbind în continuare de unguri, COPOSU a spus că el ca ardelean, are o optică diferită față de acest popor.

Totuși, unguri ne sănt dușmani. Ei au mentalitatea arogantă care îi face că faptul că Transilvania nu mai este a lor să-i consume mai puțin decît că această provincie este sub administrație românească pe care o consideră inferioară.

...3... 208

De altfel ei ne socotesc inferiori din punct de vedere al culturii și civilizației, lucru cu care noi care am trăit împreună cu ei pe aceleasi meleaguri nu putem fi de acord.

Chiar și astăzi cînd se pretinde că socialismul a diluat sentimentele naționale și a desființat șovinismul, ei au rămas ireductibili în ceiace privește sentimentele ~~țării~~ de noi. Români sînt mai generoși, mai buni, sînt gata să uite și să se reconcilieze. Ei însă nu. Nu pierd niciodată ocazia să ne atace. După invadarea Cehoslovaciei, au fost primii care ne-au atacat în presă, la radio și televiziune. Acum, ~~dacă~~ o campanie susținută împotriva noastră din cauza relațiilor noastre cu China. Nu pierd nici o ocazie să ne atace deși în substratul lor cred că sînt mai mult furioși că nu pot face și ei ceiace facem noi în domeniul extern.

Este adevărat că la ora actuală ~~sîntem~~ sub focul concentric al propagandei vecinilor noștri, însă cred că la noi nu se poate întîmpla ceiace a fost în Cehoslovacia în 1968, deoarece avem spatele acoperit prin recentă vizită în China a delegației noastre, care trebuie să recunoască că a fost în acențiu mentul opiniei publice și s-a desfășurat în conformitate cu interesele vitale ale națiunii.

COPOSU a spus în alta ordine de idei că o cunoaște bine pe soția președintelui Franței, D-na Pompidou-. Aceasta a fost logodită cu ani în urmă cu un bun amic al său SEMPRONIU LUPAS-, fiul fostului ministru ~~avocat~~ ION LUPAS, care actualmente este șeful Oficiului Juridic al Universității din Cluj.

SEMPRONIU LUPAS s-a logodit cînd era student și și-a adus logodnica în România, la Cluj, în două vacanțe de vară. D-na Pompidou care studia limbile române, a învățat bine limba română pe care o vorbea aproape curent. Căsătoria nu s-a făcut deoarece ION LUPAS care era preot, a refuzat să-și de-a consimțămîntul ca fiul său să se căsătorească cu o catolică și aşa, soarta a vrut ca acesată Doamnă, în loc să fie soția unui avocat de provincie, este astăzi prima doamnă a Franței.

De altfel - a continuat COPOSU- cînd Maurer a vizitat Franța în 1964 și cînd Pômpidou era prim ministru, D-na Pompidou l-a întrebat de SEMPRONIU LUPAS, pe care Maurer nu-l cunoștea, însă după ce s-a întors din Franța, LUPAS, dintr-un umil funcționar la o cooperativă, a fost catapultat la Oficiul Juridic al Universității din Cluj.

COPOSU a spus apoi că are mulți prieteni în străinătate. Prin re-acesta a indicat pe LEONIDA ROMANOS. acest individ a făcut o programă școlară în S.U.A. care a pus ordine în învățămîntul de acolo. Este în fruntea unei asociații a foștilor profesori din țările socialiste care tipărește lucrări și predă lectii la radio și posturile de televiziune. Această asociație extrem de prosperă are la ora actuală posturi de radio și T.V. și tipografii proprii și este foarte prosperă. Pe RATIU, pe CONSTANTIN DRAGAN, pe VIRGIL VENIAMIN, dar nici un moment nu ar fi tentat să-i urmeze în pribegie.

Oamenii se nasc sau își formează anumite mentalități. Astfel, unii consideră patria, locul unde le este mai bine. Pentru el, patria nu poate fi decît aci. Ar prefera orice maltratare în România decît huzurul în străinătate. Aceasta este un postulat care l-a învățat de la Maniu.

Dicuțiile nu s-au purtat numai pe aceste teme.

S-au abordat probleme de cărți și teatru, în care COPOSU a spus că nu este deloc îngrijorat de măsurile luate în ultima vreme. A fost o serie de concesii făcute Chinei, un fel de mică revoluție culturală, impusă numai de necesități geografice, decât de ceia ce s-a publicat, care crede că pe parcurs se vor dilua și din punct de vedere tactic este bine că nu se dă ocazie altora să ne judece că am slăbit vigilența sau că socialistul ar fi în pericol.

.../...

CNSAS,
Direcția Cercetare, Expoziții, Publicații

... 4..

209

Ne-am despărțit la orele 22 după ce D-na ECATERINA POPESCU care urmează să plece la sfîrșitul acestei luni la Viena la un congres științific ne-a invitat să-i vizităm stațiunea de la Nucet în cursul lunei septembrie a.c.

17 august 1971

"GHIOMA N."

Obs. COPOSU CORNEL, fruntaș P.N.T. din București, este urmărit prin dosar de urmărire informativă de către CSS Directia I-a.

In momentul părimirii prezentei note informative fiind în cadrul Inspectoratului nostru Tov. Mr. Bică din cadrul C.S.S. Dir.I-a, a raportat telefonic tov. Mr. Murdariu despre faptul că ECATERINA POPESCU concubina lui COPOSU urmează să plece la Viena, fiind posibil ca de la acesta să i-a ceva materiale, adrese, etc. pentru a ieși cu ele din țară.

Extrase din prezența notă, s-au raportat la buletin. Informatorul este verificat, prezintă garanție. A fost dirijat ca după venirea din concediu să reia contactul cu COPOSU CORNEL.

Insp. pr.l
Mr. Baltag Ioan